

Det kongelige danske geografiske Selskab.

det sjette Møde gav Prof. *Buhl* en Fremstilling af nyere Rejser i Arabien, og dernæst meddelte Adjunkt *J. Hoffmeyer* nogle Oplysninger om jyske Højdeforhold.

Ved *Generalforsamlingen* valgtes Dhrr. Grosserer

A. Gamél, Premierløjtnant *A. Hovgaard* og Adjunkt *Feddersen* til Medlemmer af „Raadet“. I et Raadsmøde valgtes Dr. *O. Dickson* i Göteborg til Æresmedlem og Geologen *Th. Thoroddsen* paa Island til korresponderende Medlem af Selskabet.

Ældre Beretninger om Østkysten af Grønland,

meddelte af **O. Irminger**, Kaptajn i Flaaden.

Island, Juni 1884.

Paa en Tid, da alt, hvad der vedrører Østkysten af Grønland, omhyggelig samles og drøftes, antager jeg, at efterfølgende Beretninger fra Midten af det forrige Aarhundrede maa gjøre Krav paa Opmærksomhed. Under mit Ophold i Aar ved Islands Kyster med Orlogsskonerten „Diana“ ere Beretningerne komne mig i Hænde ved Godhed af Hr. Landsoverretsassessor, konstitueret Amtmand *M. Stephensen*, der under en Samtale om islandske Minder om Grønland meddelte mig, at der i Landsbiblioteket i Reykjavik fandtes et ældre Manuskript, som indeholdt en Meddelelse af en Islænder, der i Midten af forrige Aarhundrede havde været paa Østkysten af Grønland. Interessen for sligt er levende blandt alle oplyste Islændere, og jeg har derfor talt med flere om Sagen, bl. a. med den nu 82 Aar gamle Administrator *Thorlacius* paa Stykkisholmir, hvis Indsigter og Kundskaber i den nævnte Retning ere kjendte i vide Kredse, og jeg er derved kommen til den Overtydning, at Manuskriptet ikke har været offentliggjort og at det fortjener at blive det; det taler ellers for sig selv. Vel indeholdes deri baade iøjnespringende geografiske og navtiske Usandsynligheder, ja, vel ligefremme Urigtigheder; men paa den anden Side bærer det Troværdighedens Præg, og man maa vel huske, at det er skrevet af eller efter Meddelelse af udannede Mænd, der ikke vare Sømænd, og hvis Opfattelse derfor i de nævnte Retninger vanskelig kan ventes at være rigtig i et og alt. Jeg drister mig ikke til at have nogen fuldt grundet Mening om, hvilke Egne af Grønlands Østkyst der omhandles, og jeg ledsager blot Manuskriptet, hvis Skrivemaade og Stil fuldstændig er bibeholdt, med enkelte Bemærkninger til nærmere Forstaelse.

I.

Biørn Jonsens af Talknefjord udi Island

Relation om Grønlands Østre Side Vest Nordvest fra Vestfjordene i Island.

Anno 1756 kom Hollandske Fiskere*), ligesom de hvert Aar pleier, paa Talknefjord, som ligger paa Vesterkanten af Bardestrands Syssel i Island. Een deres Skippere ved Navn Tonis Rulandt af Zürichzee i Sieland, hvilket er et af de conföderede Nederlande, og kaldes ellers Holland, vilde for vis Hyre leie en eller flere Islændere om nogle Uger for at fiske med ham om Sommeren. Denne Tjeneste antog jeg underskrevne Biørn Jonsen, Hjemmemand**) i Korsedal***), og gik om Borde den 29 Junii, som var Tysdagen næst efter St^e Hansdag. Kort til forn havde en hollandsk Skipper mistet sit Anker paa Dyrefjorden, hvilket vii paa vores (o: Indbyggernes) Rejse fra Talknefjord til Tingøre Handelsted havde truffet ved at faae Bøjen udi Sigte.

Da vii fortalte forbemeldte Skipper dette, kiendtes han ved at Ankeret hørte en af sine nære Slægtninge til, og sagde, at han vilde tjene ham med at opsøge den, hvorfor han, imod nogen Løn, fik mig og en anden Islænder ved Navn Jon Einarson af Backe†) i Talknefjord til at viise sig Bøjen. Naar de efter vores Anviisning havde fundet Ankeret, seilede de i S. Ø. Storm ud af Dyrefjorden langt ud paa Søen til deres rette

*) De hollandske Fiskere, der tidligere i stort Tal gjæstede de islandske Farvande, have i de sidste 20–30 Aar ophørt at drive Fiskeri her.

**) Hjemmemand o: Tjenestekarl eller Husmand.

***) Korsedal, en Gaard ved Talknafjorden.

†) Backe, en Gaard ved Talknafjorden.